

CAMPANYA DE PREVENCIÓ D'INUNDACIONS

2023

Informació per als municipis

INTRODUCCIÓ.....	2
IMPORTÀNCIA DE CONÈIXER EL RISC D'INUNDACIONS I DE DISPOSAR DE PLA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL	3
COMUNICATS DEL CECAT	6
RECOMANACIONS D'ACTUACIONS ABANS DE L'EPISODI DE PLUJA (PREVISIÓ)	9
ACTUACIONS DURANT L'EPISODI DE PLUJA	10
ANNEXOS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA.....	12
Resum del pla INUNCAT	13
Criteris d'activació del pla INUNCAT	19
Exemples dels comunicats del CECAT	21
Recomanacions per a la població	23
Alguns telèfons i adreces d'internet útils	28

INTRODUCCIÓ

L'objectiu del document de campanya és fer un resum de la informació més significativa que els municipis heu de tenir en compte, de cara a la gestió del risc d'inundacions. En aquest document hi trobareu:

- Suggestiments d'actuacions preventives.
- Explicacions dels comunicats que s'envien des de la sala del CECAT.
- Consells sobre les possibles actuacions a fer quan rebeu un comunicat del CECAT que anunciï un episodi amb risc d'inundació.
- Us fem recordatori, un any més, de l'aplicació dels **punts d'actuació prioritària**.

Els municipis sou les entitats bàsiques de l'organització territorial i les més properes al territori. Aquest fet fa que els municipis conegueu millor les característiques del vostre territori. **Els municipis**, també sou les entitats bàsiques de la protecció civil a Catalunya. Com a tal, heu de realitzar actuacions preventives davant d'aquests riscos. Els **alcaldes** i les **alcaldesses**, com a autoritats locals de protecció civil, han de vetllar per a que es prenguin mesures per a la protecció de les persones, dels béns i del medi ambient.

Concretament, els municipis heu de:

- Conèixer les zones més vulnerables del municipi en cas d'inundació i establir un llistat dels principals elements vulnerables (escoles, residències, habitatges, indústries, zones d'acampada, càmpings, etc.) que han de ser avisats i protegits.
- Participar amb els vostres mitjans humans i materials en l'organització i actuacions a fer en cas de risc d'inundacions.
- Responsabilitzar-vos de les accions d'informació i protecció de la població en el vostre municipi. De manera especial, preveure el nombre potencial de persones a evacuar i l'atenció que necessarien.

Volem incidir, com sempre, en l'**autoprotecció**. És important el coneixement del risc i la responsabilitat de la població per fer front a les situacions de risc.

Com cada any, volem fer una especial atenció a les rieres i torrents i a passejos marítims, esculleres i ports marítims, sobretot els que es troben en zones urbanes, pel fort risc d'aquestes zones, crescudes sobtades i forts cops de mar, que malauradament s'hi ha anat produint un trist degoteig de morts, per vehicles arrossegats per l'aigua o per les persones que s'hi apropen imprudentment.

Els municipis han d'identificar aquests punts (punts d'actuació prioritària) i han de fer-hi accions preventives com: tancar i senyalitzar els guals dels rius, esculleres, ports, ponts sobre els rius...

Serà, també, molt important, la feina preventiva d'informar i donar consells a la població. Un dels principals consells que s'ha de donar és la prudència: no acostar-se a les zones inundables en situació de pluja important, no intentar travessar els guals dels rius, no apropar-se a esculleres, ports i passejos marítims...

Aquest any encara pot ser que calgui prendre algunes mesures en relació a la COVID-19, en especial durant l'evacuació i la posterior acollida als centres habilitats.

Us recordem, també, pels qui teniu la xarxa RESCAT, és molt important mantenir operatius els terminals per a que sigui millor la comunicació amb el CECAT.

IMPORTÀNCIA DE CONÈIXER EL RISC D'INUNDACIONS I DE DISPOSAR DE PLA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL

El coneixement del risc d'inundacions al vostre terme municipal i l'elaboració del pla d'actuació municipal són essencials per poder reduir les conseqüències de les inundacions. Només sabent on es produiran les incidències, podreu anticipar-vos-hi i donar-hi resposta.

Les tasques preventives que com a municipi heu de realitzar com a mínim un cop l'any són aquestes tres:

1	Conèixer el risc d'inundació
2	Prevenció
3	Planificació

1. Conèixer el risc d'inundació al municipi

Cal que els municipis coneguen:

- Si podeu tenir inundacions i de quin tipus (originades pel desbordament d'un riu, per manca de drenatge en cas de pluges fortes, per onatge, per mal funcionament o trencament d'una bassa o presa).
- Quines zones poden quedar inundades, quines afectacions poden produir-se i la població que es pot veure afectada. Tingueu en consideració els elements especialment vulnerables com les escoles, els hospitals, les residències, els habitatges aïllats...
- Quina és l'època de l'any en què és més probable que puguin haver-hi inundacions.
- Quins són els [punts d'actuació prioritària](#) ubicats al vostre terme municipal. Els punts d'actuació prioritària són les zones on les pluges fortes, les avingudes, les onades... poden afectar a les persones, les vies de comunicació, els serveis bàsics i/o els béns, i per tant, punts on cal fer una actuació (tancament dels accessos, evacuació,..) per a poder minimitzar o anul·lar les conseqüències de les inundacions. A aquests punts se'ls ha d'associar una operativa. Són exemple de punts prioritàris: els guals, els càmpings, determinats punts de les carreteres, els ponts, els ports, les esculleres, etc. És important que localitzeu els **punts d'actuació prioritària** ubicats al vostre municipi i que determineu:
 - Quin tipus de problemes podeu tenir.
 - En quin moment es poden donar o quin és el succés que habitualment els origina.
 - Quines actuacions hi fareu per evitar/minimitzar els possibles problemes (tancament, evacuació, vigilància, senyalització...).
 - Com fareu aquestes actuacions i qui serà el responsable de realitzar-les. Aquestes actuacions les sol dur a terme el municipi, però es poden fer en coordinació amb els cossos operatius amb el previ acord mutu.

D'on podeu treure informació?

- De l'anàlisi de risc del [pla d'emergències per inundacions a Catalunya \(INUNCAT\)](#) i

del [Mapa de Protecció Civil de Catalunya](#), consultable a la web de protecció civil de la Generalitat. Dins d'aquest web heu d'anar a Riscos Naturals/Risc Inundacions/Risc Inundacions (Capes incloses al pla Inuncat).

- Dels plans d'espais d'interès fluvials de l'Agència Catalana de l'Aigua.
- De l'aplicació de **punts d'actuació prioritària**. Podeu accedir a aquesta aplicació a través del [mapa de Protecció Civil](#). Podeu ampliar la informació de com utilitzar l'aplicació dels Punts d'Actuació Prioritària amb [els vídeos que hi ha a la pàgina dels Plans de protecció civil municipal](#) a la web de la Direcció General de Protecció Civil, del Departament Interior de la Generalitat de Catalunya.
- Del coneixement que com a municipi teniu del vostre territori i de les inundacions històriques que han passat.

2. Prevenció

Actuacions preventives que cal dur a terme abans de l'època d'inundacions per minimitzar possibles danys:

- **Neteja**: Netegeu els claveguerams, els embornals, els possibles passos d'aigua, etcètera, a fi que l'aigua es pugui drenar ràpidament. Cal tenir en compte especialment aquelles zones on s'hagin produït incendis forestals, episodis de forts temporals o inundacions. També després d'episodis de sequera prolongats que hagin provocat la caiguda massiva de les fulles dels arbres.
- **Vigilància**: Estigueu atents a la informació meteorològica i, en especial, als avisos que fa el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).
- **Senyalització**: Preveieu la senyalització de les zones inundables del municipi (aparcaments de vehicles, zones d'acampada...).
- **Sensibilització**: Doneu a conèixer el risc a la població, especialment a la que viu en zones inundables abans de l'època de risc, així com les [mesures d'autoprotecció a prendre en cas d'inundacions](#).

3. Planificació

Tenir una bona planificació destinada a buscar la coordinació permet reduir la improvisació, ser més eficients i reduir els danys.

Els plans de protecció civil són les eines necessàries per donar resposta davant les emergències. Cal redactar-los a consciència i segons la realitat del municipi (recursos, número d'habitants, organismes...). Quan redacteu el pla, no cal un document extens, ha de ser un document útil, que eviti la improvisació. Hem de tenir clar que, en cas d'emergència, el temps és bàsic.

En el pla INUNCAT hi ha la llista de municipis que estan obligats i els que se'ls recomana fer el pla d'actuació municipal (PAM) per inundacions.

En tot cas, si no teniu el pla fet¹, cal que seguiu les recomanacions següents:

¹ Per facilitar l'elaboració del pla, a la [pàgina web de planificació municipal](#) hi ha les plantilles i la guia per a l'elaboració dels documents del pla de protecció civil municipal. Caldria, també, que us poseu en contacte amb el Servei Territorial de Protecció Civil que us correspongui.

- Tingueu clar on estan les zones inundables i els punts d'actuació prioritària del vostre terme municipal.
- Determineu els talls de camins i de carreteres, els desviaments, la senyalització de llocs de perill...). Especialment insistim en la senyalització clara i en el tall dels guals perillosos en cas que sigui necessari.
- Establiu l'organització municipal en cas d'emergència:
 - L'alcalde és la màxima autoritat de protecció civil al municipi
 - Cal determinar qui forma part del Comitè Municipal d'Emergències i el Coordinador d'Emergències.
 - Cal determinar com es rebran les notificacions de risc, avisos i situacions d'activació del pla INUNCAT
 - Donar l'alarma als integrants dels grups locals d'actuació
 - Guiar els equips d'intervenció i salvament
 - Avisar, informar, protegir i atendre a la població
- Definiu el lloc per establir el Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL).
- Identifiquen els elements vulnerables del municipi, especialment els molt vulnerables i els que poden produir un efecte dòmino. Establiu la forma d'avís i les rutes d'evacuació de la població que podria quedar afectada per les inundacions. Cal tenir en compte les zones d'inundació ràpides.
- Establiu els punts d'acollida i d'atenció a la població, avalueu les necessitats de recursos (propis o aliens) per donar allotjament, menjar i serveis a les persones evacuades. Cal disposar d'un llistat amb tota la informació d'aquests punts per poder decidir quin és el més adient en cada ocasió.
- Actualitzeu el catàleg de recursos municipals, el directori telefònic municipal d'emergències i la llista de freqüències de les emissores de ràdio de cobertura municipal.
- Preveieu la rehabilitació dels serveis bàsics (aigua, electricitat, gas, telefonia, vies de comunicació, ...) en el municipi.
- Comproveu el funcionament de les emissores de la xarxa Rescat pels municipis que ja les disposeu.

COMUNICATS DEL CECAT

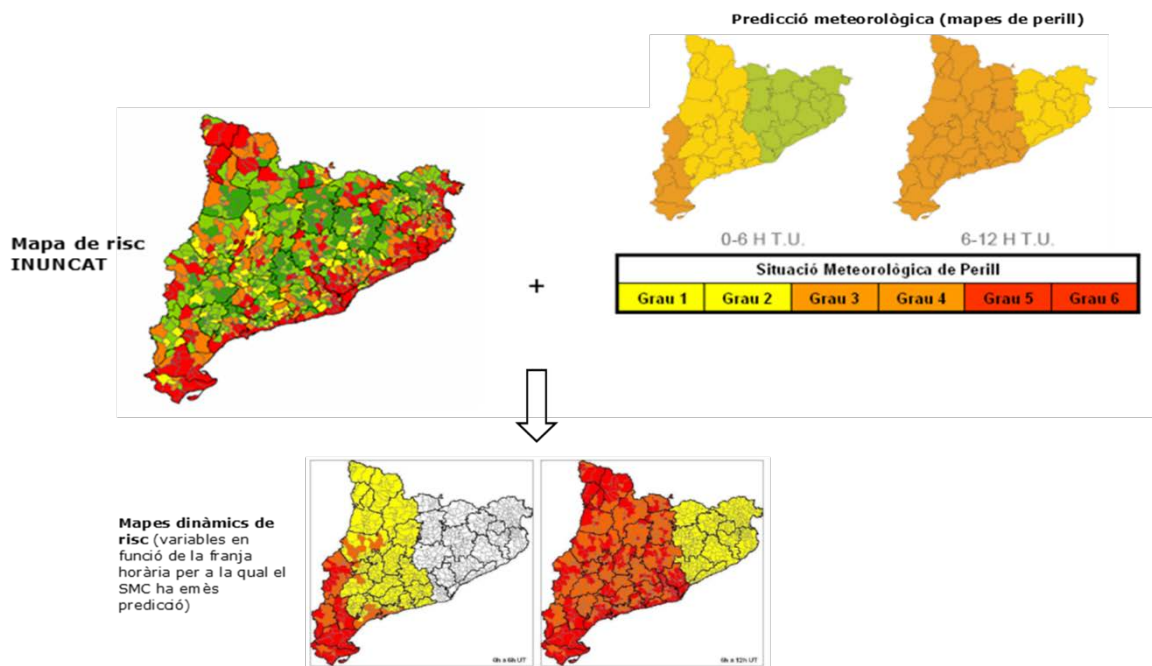
Hi ha diversos tipus de comunicats i avisos relacionats amb les inundacions:

- Comunicats del CECAT en el cas de previsió meteorològica de pluja
- Avisos meteorològics emesos pel SMC
- Comunicats del CECAT de situació hidrològica de risc per augment del cabal al riu i desembassament de preses

1. Comunicats del CECAT en el cas de previsió meteorològica de pluja

Els comunicats del CECAT, tenen en compte per una banda la **vulnerabilitat** (que està integrada en el mapa de risc del pla d'emergències per inundacions a Catalunya i que té en compte: l'estimació de la població afectada, l'estimació dels quilòmetres de xarxa viària i la valoració econòmica de les pèrdues), i per altra banda el **perill** que de les diferents tipologies d'avisos de pluges emesos pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC).

D'aquesta manera s'obté un **mapa dinàmic del risc** d'inundacions (recordem que risc = perill x vulnerabilitat) que indica quins municipis tenen major perill d'inundacions i major vulnerabilitat. Aquest mapa dinàmic del risc d'inundacions serà el que trobareu en els comunicats del CECAT, tal i com mostra la figura següent:

El pla INUNCAT es posa en funcionament en la mateixa fase per a tot Catalunya, però la situació de risc serà variable a cada territori. Per aquest motiu, els **comunicats del CECAT** inclouran el **mapa dinàmic de risc**. Aquests mapes indiquen el nivell de risc corresponent a cada municipi català, per cadascuna de les franges horàries contemplades a la predicció emesa pel SMC. Aquests nivells de risc són els següents:

Cada nivell de risc porta associades unes recomanacions diferents (vegeu l'apartat "Recomanacions en funció del nivell de risc"). A l'hora de decidir en quina fase poseu el vostre pla de protecció civil municipal, seguiu aquestes recomanacions.

Als [annexes](#), podeu veure un exemple de model de comunicat emès pel CECAT.

2. Avisos meteorològics emesos pel SMC

Els avisos del SMC s'anomenen "Avisos de Situació Meteorològica de Perill (SMP)", donat que estan centrats a la perillositat del fenomen.

La taula següent mostra el significat dels avisos SMP:

	SMP	
	Grau 0	Sense perill
Intensitat > 20 mm / 30 minuts ó Acumulada > 100 mm /24 hores	Grau 1	Perill moderat
	Grau 2	
	Grau 3	
Intensitat > 40 mm / 30 minuts ó Acumulada > 200 mm /24 hores	Grau 4	Perill alt
	Grau 5	Perill molt alt
	Grau 6	

És molt important no confondre el significat dels mapes emesos pel SMC amb el significat dels mapes dinàmics de risc continguts en el comunicat del CECAT.

Mapes de SMP: són mapes de **perillositat** del Servei Meteorològic de Catalunya (situacions meteorològiques de perill) i reflecteixen el **perill de precipitacions** (la quantitat i probabilitat de precipitacions que s'esperen a cada comarca).

Mapes de risc: els **mapes dinàmics de risc** continguts en el comunicat del CECAT reflecteixen el **nivell de risc a cada municipi, per cada franja horària**. És a dir, indiquen quin **nivell de danys s'espera** en cada cas, si finalment es materialitzen les pluges anunciades pel SMC. Tenen en compte tant la probabilitat i quantitat de precipitacions, com la vulnerabilitat del territori on s'esperen aquestes precipitacions (població ubicada a les zones inundables..., danys en habitatges, danys en zones industrials i agrícoles i xarxa viària potencialment afectada).

És normal que el nivell de risc d'un mateix municipi variï en les diferents franges horàries degut a la pròpia evolució del fenomen. **A l'hora de decidir en quina fase poseu el**

vostre pla de protecció civil municipal, tingueu en compte les recomanacions del comunicat emès pel CECAT i el marge de temps del qual disposeu abans de que comencin les precipitacions. Té sentit anar intensificant les actuacions preventives (i per tant la fase en la qual el pla de protecció civil es posa en marxa) a mesura que s'apropa el fenomen, tenint en compte que a mesura que disminueix el temps d'anticipació associat a la predicció, augmenta la fiabilitat d'aquesta.

3. Comunicats del CECAT de situació hidrològica de risc per augment del cabal al riu i desembassament de preses

Sempre que des dels organismes de conca (ACA, Confederació Hidrogràfica de l'Ebre o Confederació Hidrogràfica del Xúquer) o dels organismes gestors de preses s'informi al CECAT d'un **augment significatiu del nivell dels rius** (ja sigui per precipitació o per desembassament de preses) **el CECAT fa una comunicació per informar del risc hidrològic i avisa als municipis per tal que aquests facin les actuacions necessàries.**

La diferència amb els avisos anteriors és que no es tracta d'una predicció meteorològica sinó hidrològica i que indica que les inundacions poden ser imminents.

Els municipis, davant d'aquests comunicats, **hauran d'executar les actuacions previstes per als punts d'actuació prioritària (PAP).** A més, el municipi, en funció dels llocs que es prevegi que poden quedar inundats, hauran de **tancar guals, passeres dels rius i camins propers, fer un avís a la població, vigilar la situació, tancar accessos a zones o punts perillosos (en cas que es vegi afectat un gual o una zona concorreguda com per exemple horts, passejos...), fer l'avís a les persones que facin activitats a les lleres del riu, com per exemple, pescadors, neteges de lleres, acampades...** Cal preveure quins són els llocs dels municipis que es poden veure inundats i en cas de ser necessari s'haurà d'evacuar la població que es trobi en les zones inundables.

Els municipis, tot i estar en una comarca on no hi ha avís de SMP, poden rebre un avís perquè es poden veure afectats per un creixement sobtat dels cursos fluvials per les fortes pluges en comarques veïnes. Aquest avís es coneix com a "**alerta hidrològica**" i es pot donar a les diferents fases del pla. En aquest cas, caldrà executar les mateixes actuacions preventives des del municipi.

A l'annex 8.11 del pla Inuncat, es detalla l'afectació en cursos fluvials i municipis que poden tenir un avís SMP en comarques diferents a l'afectada pel propi avís.

En cas que les preses o basses tinguessin un mal funcionament o un trencament, les actuacions a realitzar serien d'acord a l'escenari que s'estigués produint i el CECAT estaria en contacte amb els municipis que poguessin quedar afectats i les actuacions a realitzar serien d'acord al que indiqués el Director del pla INUNCAT.

RECOMANACIONS D'ACTUACIONS ABANS DE L'EPISODI DE PLUJA (PREVISIÓ)

Els consells d'autoprotecció per al risc d'inundació es recullen en aquesta [web de la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat de Catalunya](#). També s'hi pot trobar [informació per als municipis](#), i en concret les actuacions que es recomana seguir als municipis **en funció del nivell de risc de la previsió**, tant en cas de pluja, com d'onatge com de desembassament d'una presa.

En canvi, quan l'episodi ja ha començat o és imminent, es recomana als municipis dur a terme les següents actuacions.

ACTUACIONS DURANT L'EPISODI DE PLUJA

- En cas que el municipi disposi de pla d'emergències per inundacions, valorar la possibilitat d'activar-lo en ALERTA o en EMERGÈNCIA si es produeixen afectacions importants; iniciar els procediments d'actuació previstos al pla i informar en tot moment el CECAT. Qualsevol canvi de fase del PAM s'ha de comunicar al CECAT i declarar-se formalment per part de l'alcalde.
- Informar la població de la situació i donar les instruccions oportunes, d'acord amb la direcció del pla INUNCAT, a través dels mitjans de comunicació.
- Informar el CECAT de les afectacions de la pluja a nivell municipal (existència de nuclis aïllats, serveis bàsics afectats, infraestructures afectades, persones acollides...). Recordar que el telèfon de premsa del CECAT és el 935.542.623. Us podem ajudar a difondre consells per a la població.
- Estigueu atents a la informació meteorològica i, en especial, els avisos de seguiment que fa el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).
- Elimineu la fullaraca, l'acumulació de terres i/o altra tipus de material que puguin embussar i tancar les clavegueres, les lleres, etc. Reviseu-ho sempre que hi hagin avisos de pluges o després que s'hagin produït.
- Avisar els serveis municipals per tal que, quan comenci a ploure, iniciïn el més ràpidament possible les tasques que tenen assignades com, per exemple:
 - Netejar els embornals.
 - Comprovar i senyalitzar, si és necessari, els punts d'actuació prioritària.
 - Comprovar i senyalitzar, si és necessari, els punts més conflictius de la xarxa viària municipal.
 - Habilitar aparcaments per a vehicles de mercaderies.
 - Controlar el trànsit.
 - Informar la població i avisar els diferents elements vulnerables.
- Avisar les empreses subministradores de serveis bàsics del municipi perquè estiguin atentes a qualsevol incidència. Preveure la rehabilitació dels serveis bàsics (aigua, electricitat, gas, telefonia, vies de comunicació...) al municipi, com a conseqüència de talls en el subministrament.
- Contactar amb els consells comarcals per informar-se de possibles afectacions en el transport escolar.
- Avisar els Hospitals o centres d'atenció primària del municipi de possibles problemes d'accessibilitat als seus centres si és el cas.
- Evitar tots aquells desplaçaments que no siguin estrictament necessaris. S'aconsellarà no agafar el vehicle particular si no és del tot imprescindible.
- En situació de risc imminent, dur a terme els talls d'aquelles vies comunicació de titularitat pròpia que es puguin veure afectades per les pluges.
- Suspensions d'esdeveniments públics.
- Tancar les zones de jardins o parcs públics que puguin representar un risc.

- Senyalitzar i prohibir el pas a edificis i/o a façanes amb mal estat o amb perill d'esfondrament.
- En cas de necessitar mitjans i recursos, donar avís al CECAT per tal de gestionar-los.

ANNEXOS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Resum del pla INUNCAT

Introducció

El pla INUNCAT té per objectiu fer front a les emergències per inundacions dins de l'àmbit territorial de Catalunya.

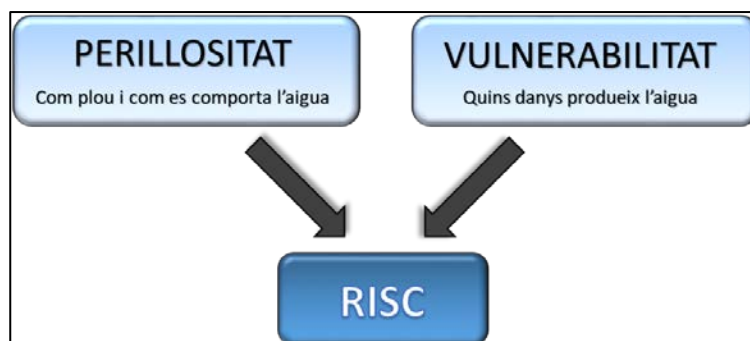
Les funcions bàsiques del Pla són:

- Conèixer les zones i els municipis amb risc d'inundacions a Catalunya.
- Establir l'estructura organitzativa en situació d'emergència dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats privades..
- Establir els procediments d'actuació: activació, avisos, intervenció, coordinació amb els municipis, etc.
- Determinar els criteris de planificació dels plans d'actuació municipal (PAM).
- Especificar els procediments d'informació a la població.
- Catalogar els mitjans i els recursos disponibles.

El pla es concreta en:

- una anàlisi del risc amb estudi de la perillositat i de la vulnerabilitat
- una definició de l'estructura i organització del pla que estableix l'organigrama de gestió de l'emergència amb l'organització dels grups d'actuació i la relació amb les entitats participants
- una determinació de l'operativitat del pla que estableix els criteris d'activació, els procediments d'actuació en cada fase, les actuacions generals de protecció a la població i les accions de coordinació, fent especial incidència en l'aspecte preventiu del pla
- i es finalitza el document del pla amb un capítol de mitjans i recursos adscrits al pla i un capítol d'implantació per a què el pla pugui ser realment operatiu.

Anàlisi de risc.

Per tenir una idea del risc, hem de conèixer, per un cantó, la perillositat de la inundació, o sigui com plou i com es comporta l'aigua en el terra, i, per l'altra, la vulnerabilitat de la societat davant el fenomen de les inundacions, o sigui els possibles danys que es puguin produir.

La perillositat

L'anàlisi de perillositat ha representat un treball molt important en l'INUNCAT. S'han utilitzat diverses metodologies i diverses fonts:

- 1) Anàlisi geomorfològica. S'han identificat cons de dejecció (estructura geomorfològica amb un risc important de produir inundacions molt perilloses).
- 2) Anàlisi hidrològica-hidràulica. Implica conèixer les possibles pluges, els cabals del rius i les alçades que arriba l'aigua en cas d'inundació. S'ha aplicat als cursos amb una conca superior als 100 km².
- 3) Punts d'actuació prioritària.
- 4) La velocitat de resposta. Saber si la inundació serà ràpida.
- 5) La delimitació de zones inundables per avaries o trencament de preses. S'anirà introduint el resultat de totes les preses que afecten Catalunya.
- 6) Estudi d'inundacions en zones urbanes. L'Estudi del Pla Director de Pluvials de l'Àrea Metropolitana.
- 7) Fenòmens geològics associats.

La vulnerabilitat

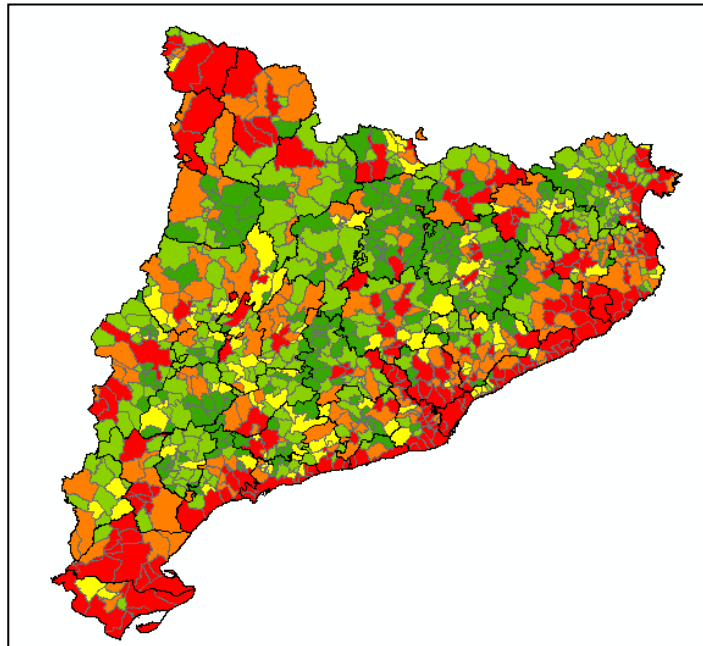
L'anàlisi de la vulnerabilitat es basa en l'avaluació per separat dels següents factors:

- La valoració de pèrdues econòmiques
- L'estimació de la població ubicada en zones inundables
- L'estimació dels quilòmetres de vies de comunicació susceptibles d'ésser inundats

El nivell de risc al municipi, en funció de la informació disponible.

A partir de les zones inundables i mitjançant els criteris de vulnerabilitat, s'ha establert un nivell de risc per a cada municipi de Catalunya. La tipologia dels municipis en funció del risc queda distribuïda de la següent manera:

- Nombre de municipis amb risc Molt Alt: 200
- Nombre de municipis amb risc Alt: 180
- Nombre de municipis amb risc Mitjà: 108
- Nombre de municipis amb risc Moderat: 260
- Nombre de municipis amb risc Baix: 198

Risc municipal enfront les inundacions

Municipis afectats, en dues hores, pel funcionament incorrecte o potencial trencament d'una presa o bassa

També tenen risc d'inundacions, aquells municipis que es poden veure afectats pel mal funcionament o trencament d'una presa o d'una bassa.

Municipis que han d'elaborar el pla d'actuació municipal (PAM)

Es diferencien tres categories de municipis:

- Els municipis que tenen l'*obligació* d'elaborar el seu PAM
- Els municipis als que se'ls hi *recomana* elaborar el PAM
- La resta de municipis

La classificació d'un municipi en una tipologia o altra es determina fonamentalment pel nivell de risc d'inundacions assignat al municipi. A priori s'estableix la següent classificació:

- Municipis **obligats** a redactar PAM: **nivell de risc** del municipi **molt alt, alt o mitjà**. Estaran obligats, també, a realitzar el pla d'actuació municipal (PAM), els municipis que es poden veure afectats, en dues hores, pel mal funcionament o trencament d'una presa o d'una bassa. La llista de municipis afectats és a l'annex 8.8 del pla Inuncat.
- Municipis **recomanats** a redactar el PAM: **nivell de risc** del municipi **moderat**
- Municipis que **no han de redactar** el PAM: Nivell de risc del municipi **baix**

La classificació anterior però, a posteriori ha estat revisada per tal de considerar la influència d'altres factors com:

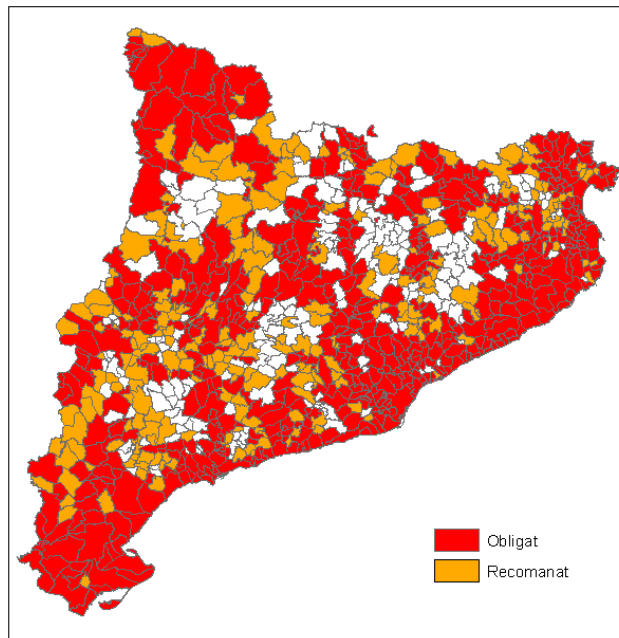
- L'existència de punts d'actuació prioritària. Freqüència i gravetat de les afectacions d'inundacions en aquests punts d'actuació prioritària.
- Informació històrica rellevant com les inundacions patides en temps passats i la classificació assignada al Pla Inuncat de l'any 1997, així com l'experiència adquirida

- pels tècnics del territori.
- Els estudis de perillositat per avaries o trencament de preses.

Numèricament la classificació segueix la següent distribució:

- Nombre de **municipis obligats** a redactar PAM: **520**
- Nombre de **municipis recomanats** a redactar el PAM: **239**
- Nombre de **municipis** que tenen redactat el PAM: **547** encara que molts l'haurien de revisar.

L'anàlisi de risc no queda absolutament tancat, fonamentalment perquè el territori per l'acció humana està sotmès a canvis constants, i les dades i estudis a partir dels quals s'han generat els càlculs estan contínuament en revisió i millora (estudis de detall de la Planificació d'Espais Fluvials, els plans de preses i l'anàlisi dels fenòmens geològics associats...).

Municipis obligats i recomanats a realitzar el PAM

*El nombre de municipis que **han redactat el pla d'actuació municipal (PAM)** per inundacions són: **566** (maig 2023) dels quals 226 (170 obligats, 48 recomanats i 8 ni obligats ni recomanats) són vigents.*

Organització.

L'estructura i l'organització del Pla INUNCAT es compon fonamentalment de:

Direcció del pla

Correspon al Conseller d'Interior de la Generalitat de Catalunya, o a la persona en qui delegui, dirigir el Pla INUNCAT. La direcció del pla està en contacte directe amb els alcaldes dels municipis afectats, que són els directors dels plans d'actuació municipal (PAM).

Consell assessor

És un comitè directiu que assisteix la direcció del Pla en els diferents aspectes de l'emergència, i, per tant, té com a missions:

- Assessorar el/la Director/a del Pla
- Analitzar i valorar la situació de l'emergència.

Està constituït per directius representants del diferents organismes implicats.

Gabinet d'informació

Té com a funcions prioritàries difondre les recomanacions a la població del director del pla, centralitzar i informar sobre l'emergència als afectats i als mitjans de comunicació.

Comitè Tècnic

És el comitè operatiu format per tècnics representants dels grups operatius que fan la valoració de la situació prevista, de la seva evolució i per decidir les actuacions a realitzar.

Grups d'actuació

Són els encarregats de l'actuació en el lloc de l'emergència per tal d'evitar o minimitzar els danys a la població, el medi ambient i els béns.

En principi, el cap del grup d'intervenció (cap de bombers) serà el responsable de la coordinació, en el lloc de l'emergència, de les actuacions de tots els grups d'actuació.

Centres d'emergències

Els centres són estructures amb les persones i mitjans per recolzar la gestió de les emergències.

El **CECAT** és el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya i és la seu normal del director del Pla, el consell assessor i el gabinet d'informació. Es troba a Barcelona i a Reus, però el director del Pla pot decidir, si s'escau, canviar la ubicació o tenir seus territorials per coordinar millor l'emergència.

El CECAT es coordina amb la resta de centres d'emergències: els centres dels serveis d'emergències (bombers, policies, sanitat, etc.), dels serveis bàsics per a la població (aigua, electricitat, gas, telèfon, etc.), de l'Estat, amb els mitjans de comunicació i, molt especialment, amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i els centres de coordinació operativa municipal (CECOPAL)

Per inundacions, s'està en contacte permanent amb els centres de prediccions meteorològiques, així com amb els centres de previsió i informació hidrològica (Agència Catalana de l'Aigua i Confederació Hidrogràfica de l'Ebre).

El **CECOPAL** és el centre de direcció i coordinació del Pla d'Actuació Municipal. Per tant, des del CECOPAL es dirigeixen les accions que són responsabilitat del municipi i es recolzen a nivell municipal les accions determinades pel director de l'INUNCAT. L'alcalde/essa, o persona en qui delegui, és el màxim responsable del CECOPAL.

El **CCA** (Centre de Comandament Avançat) és el centre des d'on, "in situ", es coordinen les diferents actuacions de tots els grups d'actuació per combatre l'emergència. El Coordinador del CCA és el coordinador del grup d'intervenció i està en contacte permanent amb el Director del Pla, a través del CECAT i amb els CECOPAL implicats en l'emergència. Es recomana que hi hagi un representant del municipi al CCA per tal de facilitar la

comunicació.

Es poden establir diferents CCA d'acord amb la magnitud i extensió de l'emergència.

En resum, el pla INUNCAT preveu que el Director del Pla sigui el màxim responsable de la gestió de l'emergència, amb el recolzament del Consell Assessor i del Gabinet d'Informació. El Director del Pla pot delegar en els Delegats i les Delegades del Govern de la Generalitat aquesta direcció si ho creu oportú.

Els grups d'actuació han d'executar les ordres emanades del Director del Pla. Aquests grups estan coordinats en el lloc de l'emergència pel responsable del Centre de Comandament Avançat (CCA). L'actuació municipal és responsabilitat de l'alcalde/essa.

El PAM que han de redactar els municipis que es poden veure afectats, en dues hores, pel mal funcionament o trencament d'una presa o d'una bassa, ha de tenir l'escenari i els protocols d'aquest tipus d'inundació. En cas que el municipi ja estigui obligat a redactar el PAM perquè tenen un risc molt alt, alt o mitjà, cal el que complementin amb els escenaris i els protocols pel mal funcionament o trencament d'una presa o d'una bassa.

Criteris d'activació del pla INUNCAT

Prealerta

La prealerta no comporta una activació del pla. Correspon una PREALERTA de l'INUNCAT quan:

Per previsió meteorològica: <ul style="list-style-type: none">• SMP per intensitat i/o acumulació de grau de perill 2 a molt curt termini i amb aspectes que puguin agreujar la situació².• SMP per intensitat i/o acumulació de grau de perill 3, a curt termini i molt curt termini.
Hidrològiques: <ul style="list-style-type: none">• Els òrgans de conca prevegin que, a curt termini, els nivells d'aigua dels rius, propers al Qmàx³, estaran propers a produir danys.• Els òrgans de conca prevegin que, a curt termini, puguin créixer els nivells dels rius de comarques sense SMP però que es poden veure afectades per SMP d'altres comarques.
Preses: derivada de l'aplicació de mesures correctores en les preses <ul style="list-style-type: none">• La quantitat d'aigua que desembassa una presa és propera a produir danys i/o inundacions aigües avall de la presa, està propera al Qmàx. En aquest cas, s'emetrà un comunicat de prealerta als municipis de la zona per a que es prenguin les mesures previstes en el seu pla d'actuació (PAM)
Inundació de la costa: <ul style="list-style-type: none">• Quan hi hagi la previsió que a curt termini es puguin produir inundacions marítimes.

Alerta

Correspon una ALERTA de l'INUNCAT quan:

Per previsió meteorològica: <ul style="list-style-type: none">• SMP per intensitat i/o acumulació de grau de perill 3, a molt curt termini i amb aspectes que puguin agreujar la situació².• SMP per intensitat i/o acumulació de graus de perill 4, 5 o 6, a curt i a molt curt termini.
Hidrològiques: <ul style="list-style-type: none">• Els òrgans de conca prevegin que es puguin produir inundacions a molt curt termini (antelació mínima de 3 hores) perquè és imminent que es desbordi el riu. Es pugui superar el Qmàx.• Quan ja s'hagi desbordat el riu sense que es produeixin danys importants. Ja s'ha superat el Qmàx.• Els òrgans de conca prevegin que, a molt curt termini (antelació mínima de 3 hores), puguin créixer els nivells dels rius de comarques sense SMP però que es poden veure afectades per SMP d'altres comarques.

² Son aspectes que poden agreujar la situació, com per exemple: l'estat de les lleres, la saturació del terreny, el desgel, si és un fenomen general...

³ Qmàx.: màxima crescuda ordinària. Cabal corresponent a la mitjana dels màxims cabals anuals, en el seu règim natural, produïts durant deu anys consecutius, que siguin representatius del comportament hidràulic del corrent (Art. 4.2 del Reglament del Domini Públic Hidràulic).

Preses: <ul style="list-style-type: none">• S'hagi qualificat l'escenari d'aplicació de mesures correctores o escenari 1⁴ i/o l'aigua que es desembassa de la presa produeixi desbordament sense que hi hagi danys importants. S'ha superat el Qmàx.
Inundació de la costa: <ul style="list-style-type: none">• Quan hi hagi la previsió que a molt curt termini es puguin produir inundacions marítimes.• Quan ja s'està inundant la costa sense que es produeixin danys importants.
Altres supòsits: <ul style="list-style-type: none">• Al final d'un episodi d'inundacions importants, en el retorn gradual cap a la normalitat.• A criteri del director del pla, que justifiquin l'activació d'un dispositiu preventiu especial.

Emergència

Correspon una EMERGÈNCIA de l'INUNCAT quan:

Hidrològiques: <ul style="list-style-type: none">• Es produeixi inundacions per la crecuda de rius, rieres, torrents... i estiguin afectant de manera important produint nombrosos danys.• S'estan produint un conjunt d'inundacions simultànies (produïdes per pluges molt fortes, desgel o fusió de neu, obstrucció de lleres naturals o artificials, invasió de lleres, enfonsaments o dificultats de drenatge) que estiguin afectant de manera important, produint nombrosos danys.
Inundació de la costa: <ul style="list-style-type: none">• Es produeixi inundacions pel mal estat de la mar i estiguin afectant de manera important, produint nombrosos danys.
Preses: <ul style="list-style-type: none">• Per escenari excepcional o escenari 2 en preses i/o el desembassament de la presa sigui la que produeix danys importants aigües avall de la presa.• Per escenari límit o escenari 3 en preses i/o el desguàs de la presa sigui la que produeix danys molt importants aigües avall de la presa.

Temps d'emissió de la predicció:

Tipus de predicció	S'emet amb un temps d'anticipació
A llarg termini	Superior a les 36h
A mig termini	24-36h
A curt termini	12-24h
A molt curt termini	Inferior a les 12h

⁴ Escenari d'aplicació de mesures correctores o escenari 1: s'han produït esdeveniments que, de no aplicar-se mesures de correcció (tècniques d'explotació, desembassament,...), podria ocasionar perill d'avaría greu o de ruptura de la presa, per bé que la situació es pot solucionar amb seguretat per mitja de l'aplicació de les mesures previstes i els mitjans disponibles.

Exemples dels comunicats del CECAT

COMUNICAT DE SITUACIÓ DE PREALERTA DE L'INUNCAT

Es comunica que en base a les previsions meteorològiques emeses pel Servei Meteorològic de Catalunya i a les afectacions que es preveu que se'n puguin derivar, correspon posar el Pla especial d'emergències per inundacions a Catalunya (INUNCAT) en fase de Prealerta.

Segons informa SMC, fins a migdia d'avui dilluns 23 de març de 2020 s'esperen xàfecs que poden anar acompanyats localment de calamarsa, amb possibilitat de superació del llindar de 20 mm en 30 minuts. L'afectació serà a tot el litoral i pre-litoral català. La distribució geogràfica dins la zona avisada serà de caràcter local. S'ha registrat una superació de llindar a Tallada d'Empordà, on han registrat 22 mm en 30 minuts.

Podeu consultar les actuacions a fer, els consells i les recomanacions municipals vinculades a l'INUNCAT a <http://interior.gencat.cat/inundacions>

La situació de risc contemplada en aquest comunicat es donarà per finalitzada, sense necessitat d'una comunicació de tancament per part del CECAT, un cop acabi el període meteorològic especificat; sempre i quan no s'actualitzi la informació amb una nova comunicació.

Cal recordar que la situació de Prealerta no comporta l'activació del Pla.

Aquest avís ja s'ha fet arribar als grups actuant.

Per obtenir més informació:

- Predicció i SMP: <http://www.meteo.cat/predicccio/general>
- Predicció municipal: <http://www.meteo.cat/predicccio/municipal>
- Incidències viàries: <http://cit.transit.gencat.cat>
- Mobilitat: <http://www20.gencat.cat/portal/site/mobilitat>

Barcelona, dilluns 23 març 2020

09:13h

S'adjunten a continuació els mapes de risc per aquest episodi.

Mapa Risc - Meteor: Intensitat de pluja (Data Emissió: 23/03/2020 07:03)

Dia: 23/03/2020 00:00

Intensitat de pluja (De 0 a 6 hores)

Intensitat de pluja (De 6 a 12 hores)

Recomanacions per a la població

Podeu trobar més informació a la [pàgina web de protecció civil de la Generalitat de Catalunya](#).

Consells preventius

Abans que arribi el període de pluges

Comproveu on es troben localitzats l'interruptor general del corrent elèctric i les claus de pas de l'aigua i del gas de casa vostra.

Preveniu el deteriorament de la teulada i les terrasses per evitar filtracions que puguin afectar l'estructura de l'edifici.

Reviseu periòdicament la teulada i mantingueu nets els baixants i desguassos d'aigua de pluja, especialment als patis o als terrats dels edificis.

En soterranis i locals amb possibilitats d'inundació, cal que prevegeu mesures de protecció i disposeu d'eines per treure l'aigua (bombes d'aigua, etc.).

Tingueu elements d'utilitat a mà, com ara: un transistor, una llanterna, els medicaments indispensables, roba d'abric, roba de protecció (impermeables, botes d'aigua, etc.) i la documentació personal.

Al cotxe, també és recomanable portar una llanterna, roba d'abric i roba de protecció per a l'aigua, una farmaciola i mapes de carreteres.

No oblideu portar el telèfon mòbil carregat: us permetrà demanar ajut en el cas que patiu una emergència.

Consulteu les previsions meteorològiques, i si us heu de desplaçar, consulteu l'estat de la xarxa viària i les rutes a seguir:

[Servei Meteorològic de Catalunya \(SMC\)](#)

[Servei Català de Trànsit](#)

[Portal de la mobilitat](#)

[012 Atenció Ciutadana](#)

En situació d'emergència seguïu les informacions i les indicacions de les autoritats. Informeu-vos a través dels mitjans de comunicació social (emissores de ràdio, televisió, web, twitter, etc.).

Recordeu, si necessiteu ajut durant l'emergència, truqueu al [112](#).

A casa

Si us sorprenen precipitacions importants quan sou dins de casa:

No baixeu a les zones inundables de casa vostra com poden ser el soterrani, el garatge, etc. Quedeu-vos a les zones altes.

No deixeu fora objectes o mobles que l'aigua pugui arrossegar.

Tanqueu portes i finestres i obtureu totes les esclotxes possibles.

Poseu els animals domèstics, els aliments, l'aigua potable, els documents importants, els objectes de valor i, sobre tot, els productes perillosos (com ara verí per a les rates, dissolvents, etc.) en llocs alts i protegits.

Si se us està inundant la casa, desconnecteu l'interruptor general de l'electricitat.

Si a l'edifici on us trobeu, no hi esteu segurs, sortiu-ne, tanqueu la porta i dirigiu-vos a punts alts de la zona.

Si heu de marxar de casa:

Tanqueu les claus de pas de l'aigua i del gas i l'interruptor general de l'electricitat.

Assegureu i tanqueu les portes i les finestres.

Agafeu un bastó, una llanterna, roba impermeable i calçat adequat, i emporteu-vos la documentació personal, els diners i els medicaments imprescindibles.

No camineu per zones on hi hagi aigua en moviment i, si cal, ajudeu-vos del bastó per determinar l'alçada de l'aigua o detectar zones perilloses. Seguiu les instruccions dels equips de socors.

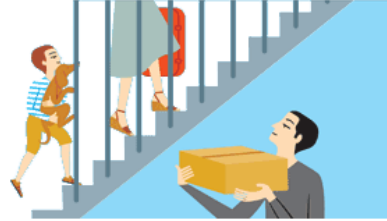
Quan torneu a casa un cop passat el perill:

Feu una inspecció prèvia i no hi accediu si hi ha perill d'ensorrament.

Si l'aigua no té garanties de potabilitat, bulliu-la o beveu aigua embotellada.

Reviseu l'estat dels aliments abans de consumir-los.

Retireu ràpidament els animals morts.

A l'exterior

Si us sorprenen precipitacions importants a l'exterior:

En un lloc urbanitzat busqueu refugi dins d'un edifici segur i tanqueu bé les portes i les finestres.

A la muntanya, dirigiu-vos a punts enlairats que estiguin lluny dels marges de rius i de les lleres de barrancs, rambles o torrents.

Quan circuleu amb el vostre vehicle:

Circuleu preferentment per les rutes principals i les autopistes. Modereu la velocitat i mantingueu les distàncies de seguretat.

Si teniu problemes de visibilitat, atureu el vehicle i senyalitzeu la vostra posició.

Allunyeu-vos de les rieres, dels torrents i de les zones que es poden inundar, i no hi estacioneu el vehicle. No us quedeu als ponts perquè aquests poden caure.

No travesseu cap riu, ni riera ni zona inundada. Encara que no ho sembli, els cotxes poden flotar amb poca alçada d'aigua i ser arrossegats amb facilitat.

Si heu de travessar un bassal gran d'aigua avanceu molt a poc a poc amb una velocitat curta per evitar que l'aigua esquitxi el motor i es pari. Després d'haver passat comproveu diverses vegades que els frens del vehicle funcionen bé.

Si el cotxe comença a flotar i a ser arrossegat, sortiu-ne immediatament. Els ocupants que es queden a dins, sovint no sobreviuen.

Vigileu els moviments de terra, forats, claveguerons, cables de conducció elèctrica fluïxos, i en general, tots els objectes caiguts (branques d'arbres, etc.).

Cal que abandoneu el vehicle i us dirigiu a zones altes quan:

- El vostre vehicle quedi immobilitzat per l'aigua
- Observeu que el nivell de l'aigua puja massa a la calçada
- Observeu que l'aigua arriba a l'eix del vostre vehicle
- Si teniu dificultats per obrir la porta, sortiu per les finestres ràpidament.

Consells per a aiguats i inundacions

AMB AUGMENT SOBTAT DE CABALS

Allunyeu-vos de les rieres, dels torrents i de les zones que es poden inundar. No travesseu cap riu, ni riera ni zona inundada, ni en cotxe ni a peu.

A la costa

A la costa es poden produir inundacions pel mal estat de la mar i grans onades que poden afectar el litoral amb violència. Encara que no hi hagi indicis de perill, sigueu prudents, el temporal marítim pot fer que sigueu arrossegats per un cop de mar.

Si hi ha onades fortes no us banyeu ni us quedeu a la platja. Respecteu els senyals de perill.

Tingueu molta precaució en les activitats recreatives o professionals al mar, cal evitar-les en cas de grans onades.

No accediu als punts del litoral afectats per l'onatge fort ni als llocs on les onades trenquin amb força. Respecteu els tancaments d'accés a aquests punts, hi són per la vostra seguretat.

No us atureu a contemplar les onades, eviteu posar-vos en perill.

Allunyeu-vos d'espigons, esculleres, passejos marítims i altres zones on trenquin les onades a prop. Busqueu un lloc segur.

Si algú cau a l'aigua truqueu immediatament al 112 i no perdeu de vista el punt exacte on ha caigut per indicar-lo als serveis de salvament.

Si caieu a l'aigua, nedeu en direcció oposada a les roques i intenteu resistir flotant, sense fer cap altre esforç, a l'espera de socors.

Alguns telèfons i adreces d'internet útils

Telèfons:

- Telèfon d'emergències: **112**
- Informació ciutadana: **012**

Adreces d'internet:

- [Direcció General de Protecció Civil](#)

podeu trobar informació sobre consells d'autoprotecció, plantilles per a l'elaboració de plans municipals, normativa, etc.

- [Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments](#)

Podeu trobar informació sobre els parcs de bombers...

- [Servei Meteorològic de Catalunya](#)

A partir de la pàgina principal podeu accedir als avisos de situacions meteorològiques de risc (SMR) i a les prediccions diàries. També trobareu imatges de satèl·lit i del radar meteorològic.

- [Servei Català de Trànsit](#)

A partir de la pàgina principal del Servei Català de Trànsit podeu accedir a informació sobre: estat del trànsit, incidències viàries, mobilitat, etc. en el punt del menú denominat *Informació viària*.

- [ACA](#)

A partir del mapa del web podreu accedir a espais relacionats amb les inundacions: *inundabilitat, espais fluvials, embassaments, ...*

L'*[aigua en temps real](#)*: aquesta aplicació és un visor hidrometeorològic de les conques internes de Catalunya sobre l'estat, en temps real, dels cabals als rius i als embassaments que permet generar avisos de situacions d'inundació potencial al territori..

- [Confederación hidrogràfica del Ebro](#)

podeu accedir a la informació, en temps real, del Sistema Automàtic d'Informació Hidrològica de la Conca de l'Ebre ([SAIH Ebro](#)). Teniu informació sobre els embassament, cabals, estacions meteorològiques, etc. A la web del SAIH Ebro també es poden consultar els [aforaments dels rius en temps real](#).

- [Confederació hidrogràfica del Xúquer](#)

podeu accedir a la informació, en temps real, del Sistema Automàtic d'Informació Hidrològica de la Conca del Xúquer. Teniu informació sobre els embassament, cabals, estacions meteorològiques, etc. A la web del [SAIH Xúquer](#) es poden consultar els aforaments dels rius en temps real.